

Eigen regie: enkele regie-aanwijzingen

UNO Symposium 2018

Prof. dr. Cees Hertogh

Amsterdam UMC
Locatie VUmc

Afdeling Huisartsgeneeskunde &
Ouderengeneeskunde

Regie?

- Het beheer van goederen
- Spelleiding, "de zorg voor de goede uitvoering der stukken"

Eigen regie...

Vermogen van een persoon om zelf sturing te geven aan zijn leven

Vermogen van een persoon om zelf te bepalen op welke wijze hij zijn leven wil inrichten en hoe de zorg en/of de begeleiding bij eventuele ziekte wordt ingevuld

ontzorgen

participatie

zelfmanagement

Eigen regie

zelfredzaamheid

persoonsgerichte
zorg

van zorg naar
welbevinden

positieve
gezondheid

autonomie

ontzorgen

participatie

zelfmanagement

Eigen regie

zelfredzaamheid

persoonsgerichte
zorg

van zorg naar
welbevinden

positieve
gezondheid

autonomie

Verpleeghuis als totale institutie

Een totale institutie is een van de buitenwereld afgesloten woon- en werkplaats met een formeel regime, waar een groot aantal personen met een vergelijkbare sociale positie aan is onderworpen.

- Van zorg naar welzijn
  - Doel = wonen en zichzelf kunnen zijn

Paradox: recht op zorg vanuit WLZ (artikel 3.2.1)

- Behoefte aan permanent toezicht ter voorkoming van escalatie of ernstig nadeel;
- Behoefte aan 24 uur per dag zorg in nabijheid ter voorkoming van ernstig nadeel;

- → vanwege fysieke problemen
- → Vanwege zware REGIEPROBLEMEN

Paradox: recht op zorg WLZ (artikel 3.2.1)

- Behoefte aan permanent toezicht ter voorkoming van escalatie of ernstig nadeel;
- Behoefte aan 24 uur per dag zorg in nabijheid ter voorkoming van ernstig nadeel;

- → vanwege fysieke problemen   somatische zorg   30%
- → Vanwege zware REGIEPROBLEMEN   psychogeriatrische zorg   70%

Dementie en eigen regie?

- Regieverlies als kernprobleem
- Verlies van zelfsturing
- Geen ziekte van het geheugen, maar ziekte van het 'zelf'

Een zeeziekte in het denken lijkt dit wel...

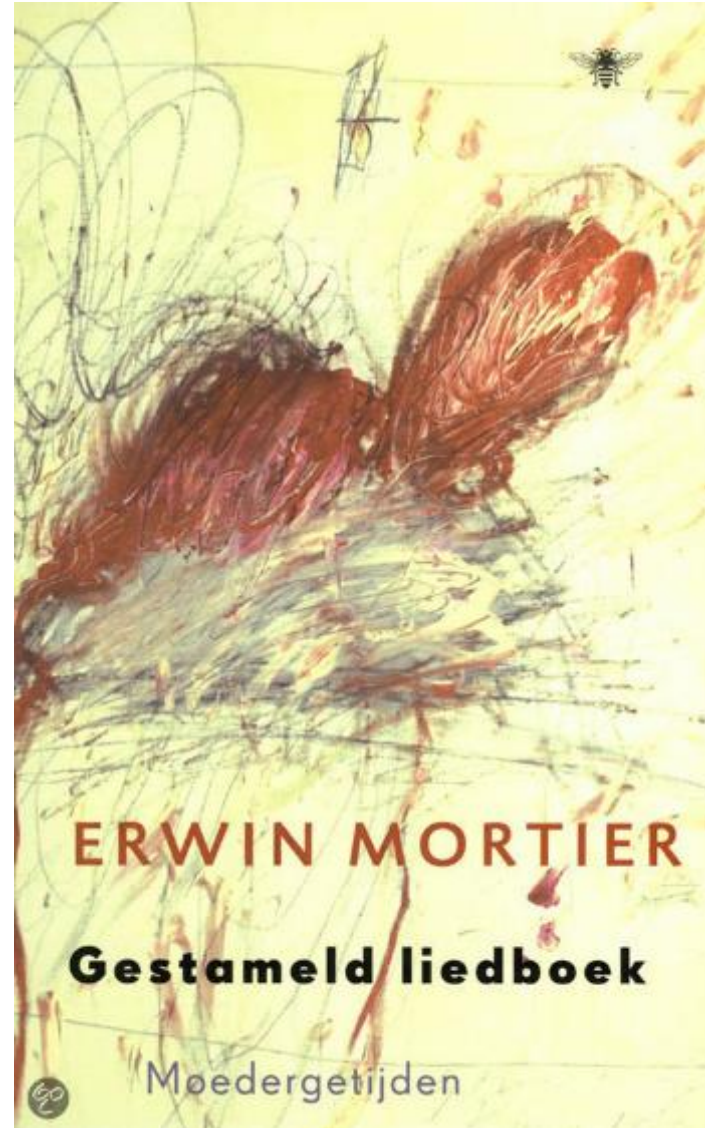
Onder dit leven woelt een ander waar alle tijden, namen en plaatsen door elkaar heen spoelen en waarin ik als persoon al niet meer besta....

Haar 'ik' valt weg...

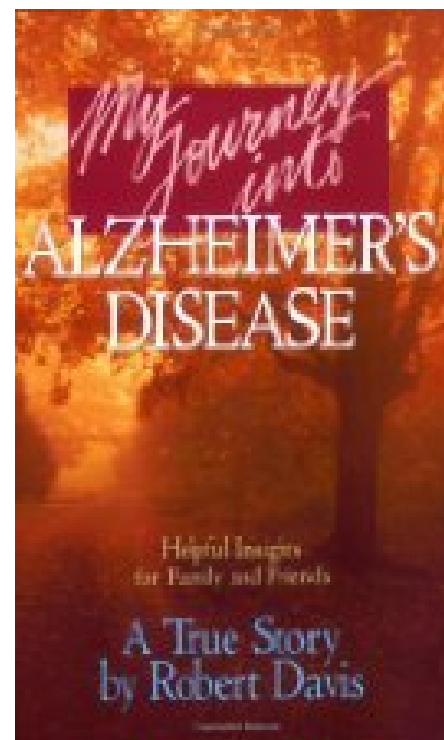
...Dat 'iets' dat een persoon zo herkenbaar zichzelf maakt. Het hele repertoire van gewoontes, manieren van spreken, slapen, lopen, staan, het verandert allemaal

Eén dezer dagen zit ik niet meer in dit lichaam...

The **loss of self**, which I was experiencing, the helplessness to control this insidious thief who was little by little taking away my most valued possession, my mind, had made me especially wary of the rest of my possessions in an unreasonable way. This paranoia that accompanies Alzheimer's makes me fearful of so many things and has completely changed my personality...

Partial view

“damn it we’re people too! And we want to be talked to and respected as if we were honest to God real people”

(Henderson, 1998)

Partial View
An Alzheimer's Journal

TEXT BY CARY SMITH HENDERSON
PHOTOGRAPHS BY NANCY ANDREWS

UNO-VUmc
universitair netwerk ouderenzorg

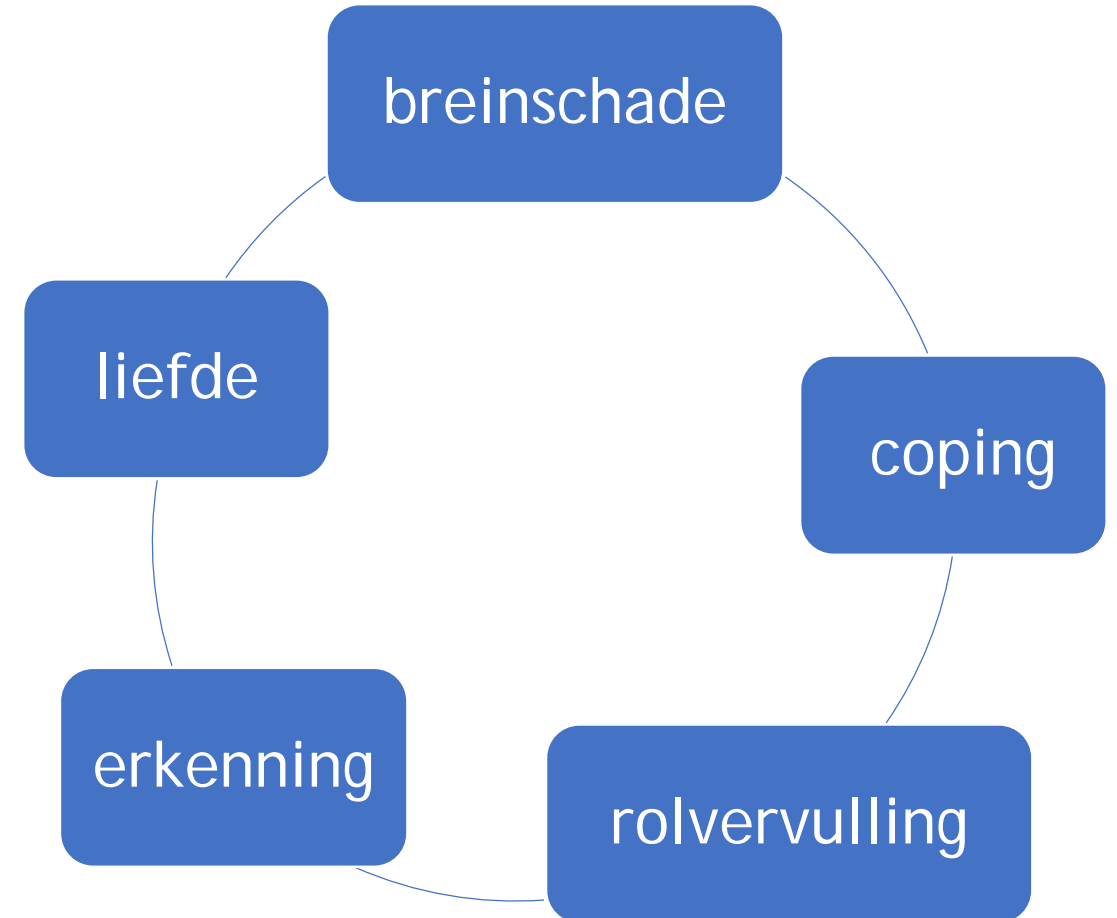

Buitenwereld → zorgwereld

- Kitwood: malignant social psychology
- Verdult: zwarte pedagogiek
- → omgeving kan iemand maken en breken
- → zorg / bejegening = therapie gericht op welbevinden

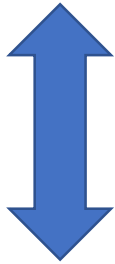

Zelfverlies bij dementie:

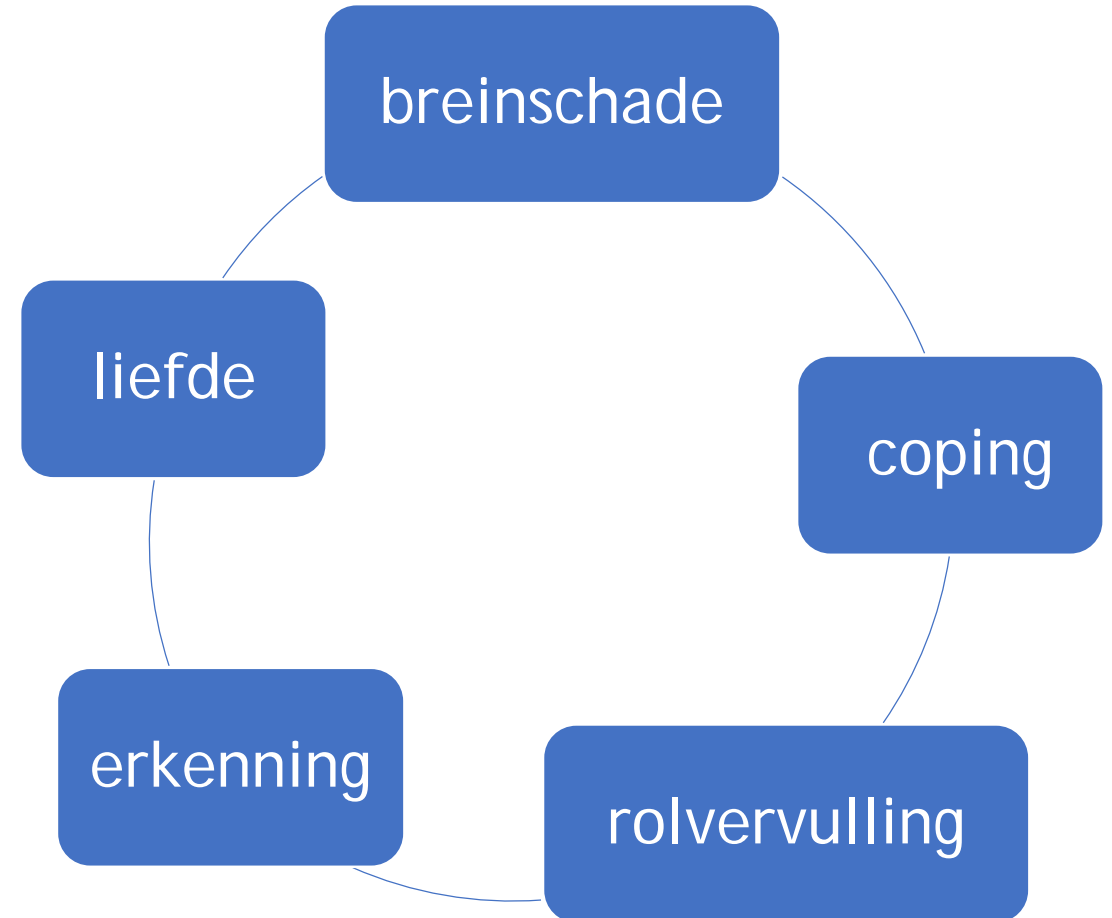

Zelfverlies bij dementie:

Person
centered care

SPF theorie: raamwerk voor goede zorg

❖ Zes universele basisbehoeften: fysiek en sociaal:

❖ COMFORT

❖ STIMULATIE

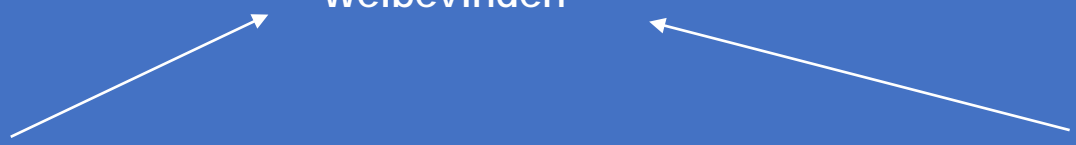
❖ STATUS

❖ GEDRAGSBEVESTIGING

❖ LIEFDE EN AFFECTIE

❖ Mensen dragen zorg voor eigen welbevinden, tenzij....

Welbevinden

<i>Universele doelen</i>	Lichamelijk welbevinden			Sociaal welbevinden	
<i>Instrumentele doelen</i>	Comfort	Stimulering	Status	Gedrags-bevestiging	Affectie
<i>Activiteiten</i>	<p>↑</p> <p>veilige omgeving, ADL-zorg, symptoom verlichting</p>	<p>↑</p> <p>plezierige en opwekkende activiteiten (lichamelijk en mentaal)</p>	<p>↑</p> <p>rolvervulling, uitblinken in gewaardeerde rol</p>	<p>↑</p> <p>erkenning gedrag in overeenstemming met interne en externe normen</p>	<p>↑</p> <p>liefde emotionele steun, samen zijn met belangrijke anderen</p>
<i>Bronnen en talenten (voorbeelden)</i>	Financiële middelen gezondheids- toestand,	financiële middelen, prestatie- vermogen	opleiding, sociale achtergrond, capaciteiten	sociale vaardigheden, sociaal netwerk	aantrekkelijkheid, empathie, naasten, vrienden, kinderen

“Ik piep ook wel eens”

